

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

НАУКОВІ ЗАХОДИ МІЖНАРОДНОГО ТА ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РІВНІВ, ЩО ВІДБУЛИСЯ В ДДУВС У І КВАРТАЛІ 2023 РОКУ

• 28 лютого 2023 року – Міжнародна науково-практична конференція «Верховенство права: доктрина і практика в умовах сучасних світових викликів», організована за ініціативи Міністерства внутрішніх справ України.

До роботи конференції долучилося близько 300 учасників – представників органів держаної влади, судових та правоохоронних органів, громадських організацій: Міністерство внутрішніх справ України; Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ; Національний інститут стратегічних досліджень; Науково-дослідний інститут державного будівництва та місцевого самоврядування НАПрН України (Харків); Інститут законодавчих передбачень та правових експертиз (Київ); Третій апеляційний адміністративний суд; Дніпропетровський окружний адміністративний суд; Південне міжрегіональне управління Міністерства юстиції (Одеса); Управління Служби судової охорони; ГО «Українська асоціація представниць правоохоронних органів»; ГО «Міжнародна екологічна академія»; ВГО «Асоціація українських правників»; Інститут модернізації змісту освіти; Консультаційний центр з питань забезпечення прав і свобод захисників України; ГО «Центр дружби та культури греків та філеллінів «Агора»; Інститут стратегічного розвитку та медіації; Навчально-наукова лабораторія дослідження проблем правового статусу внутрішньо переміщених осіб та гендерної рівності; Рада молодих вчених Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ; Наукове товариство курсантів, студентів та слухачів ДДУВС; Центр литовського права; Юридична клініка «Істина» ДДУВС.

Участь в конференції взяли також представники організацій та закладів вищої освіти із таких країн, як Великобританія, Польща, Греція, Індія, Португалія, Литва, Іспанія, Румунія, Болгарія, Молдова, Казахстан, Узбекистан, Нігерія тощо.

За підсумками обговорення питань, які були висвітлені доповідачами, запропоновано:

1. Верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, зокрема у правові норми, які мають забезпечувати рівність усіх і кожного та неминучість настання відповідальності в разі їх порушення. Актуальним є встановлення гармонійного співвідношення верховенства права та тимчасового обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина, прав і законних інтересів юридичних осіб на період дії правового режиму воєнного стану.

2. Правові, політичні, соціально-економічні перетворення, пов'язані з процесом становлення нової української державності, передбачають створення та удосконалення механізмів (міжнародних та внутрішньодержавних) в забезпеченні принципу верховенства права в різних сферах суспільного життя, зокрема в секторі національної безпеки.

3. Модернізація соціальної реальності, глобалізація сучасних політико-економічних відносин, перманентне оновлення суспільства, демократизація суспільних систем, становлення «людиноцентристської» організації суспільства, технологізація суспільного простору потребують, передусім, вивчення і подальшого реформування існуючої системи інформаційного забезпечення перетворень в контексті євроінтеграційних вимог. В умовах сучасних світових викликів, повномасштабної війни посилення інформаційної безпеки як складової національної безпеки є надзвичайно важливим компонентом стабільного розвитку суспільства. Актуалізується проблематика розвитку інформаційної гігієни, головною функцією якої є захист національного інформаційного простору від втручання і впливів інформаційної політики інших держав.

4. Враховуючи офіційне тлумачення конституційного принципу верховенства права як панування права в суспільстві, що вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, зокрема, у закони, які за своїм змістом мають бути проникнуті передусім ідеями соціальної справедливості, свободи, рівності тощо.

Учасники конференції запропонували реалізувати цей принцип всім правозастосовникам у випадках, коли через російську агресію виникають або колізії, або прогалини у праві та законодавстві, зокрема діяльність органів та установ виконання покарань на тимчасово окупованих територіях України передбачає забезпечення режиму в першу чергу в слідчих ізоляторах та виправних колоніях. У випадку примусової мобілізації засуджених до терористичних російських угруповань, вважати їх такими, що діяли при наявності фізичного або психічного примусу (у випадку добровільної здачі у полон та не вчинення нових кримінальних правопорушень)/

5. У п. 41 звіту щодо верховенства права, що був прийнятий Венеціанською Комісією на 86-му пленарному засіданні 25-26 березня 2011 р., зазначено, що наразі можливий консенсус щодо обов'язкових елементів (як формальних, так і матеріальних або субстантивних) поняття «верховенство права», зокрема, таких, як:

- 1) законність, в тому числі прозорий, підзвітний і демократичний порядок введення законів у дію;
- 2) правова визначеність;
- 3) заборона свавілля;
- 4) доступ до правосуддя у незалежних і неупереджених судах, в тому числі судовий контроль за адміністративними актами;
- 5) дотримання прав людини;
- 6) недискримінація та рівність перед законом.

Таким чином, учасники конференції констатують, що при реформуванні вітчизняного законодавства варто використовувати саме такий набір засад (принципів), яким повинен відповідати той чи інший кодекс чи закон.

6. Процес переходу України на новий етап історичного розвитку знаходить своє відображення в осучасненні доктринальних засад українського права, нормотворчій діяльності, фундаментальному оновленні законодавства з метою гармонізації відносин в суспільстві. Елементами верховенства права є правова визначеність, ясність і недвозначність правової норми, що сприяє однаковому трактуванню та застосуванню її в у правозастосовній практиці. Такий підхід має сповідуватися правниками в процесі розроблення та обговорення нових законів, зокрема нового КК України.

7. Стратегія європейської інтеграції України можлива лише за умови внесення відповідних змін до українського законодавства, приведення його у відповідність до еколого-правових стандартів ЄС. Державна політика України у сфері охорони довкілля та екологічного права повинна бути більш спрямованою на: обов'язкове та повне виконання міжнародних зобов'язань відповідно до міжнародних договорів укладених між країнами Європейського Союзу та Україною; обов'язкове врахування вимог законодавства ЄС; розширення міжнародної співпраці з питань запобігання транскордонному забрудненню довкілля і екологічної безпеки з країнами – членами ЄС; проведення повної змістовної, якісної, ефективної правової реформи; забезпечення активної участі експертів з України у роботі міжнародних організацій природоохоронного та екологічного спрямування забезпечення єдиних підходів до створення законів; послідовне врахування рекомендацій всесвітніх самітів країн ЄС.

8. Військова агресія росії спонукали до пошуку нових шляхів удосконалення правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності, наповнення їх новим змістом, відповідно до якого створення й гарантування умов для реалізації права на інтелектуальну творчу діяльність і її результати, захист інтелектуальної власності та моральних і матеріальних інтересів, що виникають у процесі реалізації права інтелектуальної діяльності, мають бути основою сьогодишнього регулятивного впливу. Правовідносини в означеній сфері мають базуватися на принципі верховенства права з урахуванням воєнного стану.

9. Запровадження стандартів Європейського Союзу вирішить не лише проблему уніфікації підходів стосовно правової охорони й захисту прав інтелектуальної власності, створення умов для вільного руху товарів та проведення спільної політики, спрямованої на недопущення недобросовісної конкуренції, яка особливо важлива у такий складний для України час. Така гармонізація спрямовує свою дію на впровадження європейських засад, в основу яких покладено людиноцентристський підхід. Створення надійного та ефективного механізму, що забезпечить належний рівень захисту прав інтелектуальної власності, аналогічний існуючому в Європейському Союзі, головний стратегічний напрям реформування національного законодавства та правозастосовної практики.

10. Пропонується створити окремий реєстр суб'єктів господарювання, які пов'язані економічними зв'язками з росією, до якого включити юридичних осіб-резидентів України, а саме: засновником або кінцевим бенефіціарним власником яких прямо або опосередковано станом на 23 лютого 2022 року є резидент росії; засновником або кінцевим бенефіціаром яких є росія або її громадяни; в яких росія або її громадяни прямо чи опосередковано мають юридичну зацікавленість.

11. Податкове законодавство потребує врахування реалій сьогодення та підвищити ставки податків для суб'єктів господарювання, пов'язаних економічними зв'язками з росією. Для суб'єктів, пов'язаних економічними зв'язками з росією, ставки таких податків як: податок на прибуток, екологічний податок, рентна плата, податок на майно (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, транспортний

податок, плата за землю), підвищуються в 1,5 рази за кожен податковий (звітний) період. Проте вказане правило не повинно стосуватися тих суб'єктів, господарська діяльність яких має соціальне, гуманітарне чи економічне значення для України.

12. В Україні, відповідно до положень Конституції України, визнається і діє принцип верховенства права, однією із сфер застосування якого є судочинство. Цивільне судочинство, зокрема, під час воєнного стану потребує врахування досвіду європейської системи правосуддя із забезпеченням доступності судового захисту як складової права на судовий захист. Підвищення ефективності організації діяльності судової влади є найголовнішою умовою існування держави та запорукою ефективної реалізації громадянами нашої держави таких прав, як звернення до суду та судовий захист.

Усвідомлюючи необхідність у реформуванні та оновленні національного права у приватно-правовій сфері, внести такі зміни та доповнення до законодавства:

1. Розробити новий змістовний, внутрішньо узгоджений, логічно послідовний галузевий нормативно-правовий акт – Трудовий кодекс України, з огляду на положення якого здійснюватимуться оновлення та зміни інших джерел трудового законодавства, зокрема локального характеру.

2. Дія ст.10 Закону України від N 2136-IX «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15 березня 2022 р. має бути припинена. Час, коли роботодавцям потрібно було дозволяти не виплачувати заробітну плату вже у минулому. Зараз – у фазу, коли держава наголошує на необхідності працювати всім можливим галузям економіки для відновлення країни, для її життєзабезпечення, мають бути напрацьовані інші механізми впливу на трудові відносини: такі, які б стимулювали не тільки роботодавців, але й працівників. А це, насамперед, виплата заробітної плати? заробленої працівником за виконану ним роботу. Очевидно, що навіть ті, хто до останнього намагався залишатись і працювати в своїй країні, змушені будуть виїжджати до інших країн, щоб мати можливість отримувати засоби для існування себе і своєї сім'ї.

3. *Кодекс законів про працю України:*

– доповнити статтею 212, де визначити що мінімальний строк повідомлення працівника про початок виконання роботи – строк у якому роботодавець попередньо визначивши найменший із можливих, передбачив достатній час для своєчасного початку виконання працівником своїх обов'язків. Цей строк вважається достатнім, якщо роботодавець попередньо узгодивши з працівником, встановив його обґрунтовано, спираючись на власні інтереси та інтереси працівника, життєвий досвід, звичаї ділового обороту, розумно та адекватно оцінюючи ситуацію з урахуванням всіх обставин.

4. *Порядок залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2011 року № 753 у п. 5 розширити перелік осіб, яких забороняється залучати до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану:* по-перше, замінити термінологічну конструкцію «малолітніх дітей та дітей віком від чотирнадцяти до п'ятнадцяти років» на «неповнолітніх осіб»; по-друге, доповнити перелік такою категорією, як особи з інвалідністю.

5. Внести зміни до КУпАП. Запропоновано необхідність виокремлення складів адміністративних правопорушень, що посягають на інтелектуальну власність, в окрему главу КУпАП – 6-1 «Адміністративні правопорушення у сфері реалізації права інтелектуальної власності» КУпАП.

6. *Розробити внутрішньо узгоджений, логічно послідовний міжгалузевий нормативно-правовий акт – Кодекс України про інтелектуальну власність, який би гармонійно поєднував публічно-правові та приватно-правові інтереси учасників правовідносин на основі оновленої доктрини адміністративного права.*

• 1 березня 2023 року – Всеукраїнський круглий стіл «Жінки в правоохоронній та безпековій сферах: сучасний стан та перспективи».

Наукова дискусія проходила за підтримки Урядової уповноваженої з питань гендерної політики, членкині Комісії з питань гендерної рівності Ради Європи, доктора юридичних наук, професора К. Левченко. Співорганізатор – Національна академія Служби безпеки України. До заходу долучилося близько 200 учасників.

Модераторами науково-практичного заходу стали проректор Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України Л. Наливайко та помічник ректора з гендерних питань, доктор юридичних наук, професор І. Грицай.

Відкрила захід та привітала учасників Урядова уповноважена з питань гендерної політики, членкиня Комісії з питань гендерної рівності Ради Європи, доктор юридичних наук, професор К. Левченко. «Я дуже рада, що попри всі безпекові загрози ми маємо можливість сьогодні обговорити такі важливі питання. Важливо подивитися на питання безпеки та оборони не лише з практичної точки зору, а й з позиції розвитку концептуальних засад роботи, які сформовані не тільки в національній безпековій доктрині, але й у документах ООН», – зазначила К. Левченко. Спікерка також акцентувала увагу на тому, що українські жінки, як і чоловіки, підтримують безпеку не лише в Україні, а й у всьому світі.

Із вітальним словом до учасників заходу звернувся ректор Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент, Заслужений юрист України, полковник поліції А. Фоменко. «Попри військову загрозу, а часом загрозу власному життю, на лініях вогню поряд з чоловіками стоять і жінки, виконуючи військові завдання в лавах Збройних Сил України. Наші жінки в системі Міністерства внутрішніх справ України мужньо виконують функціональні обов'язки на деокупованих територіях. Все це свідчить про те, що жінки залишаються лідерами важливих змін, мають унікальну кваліфікацію та тримають свій фронт оборони», – про це зазначив очільник вишу.

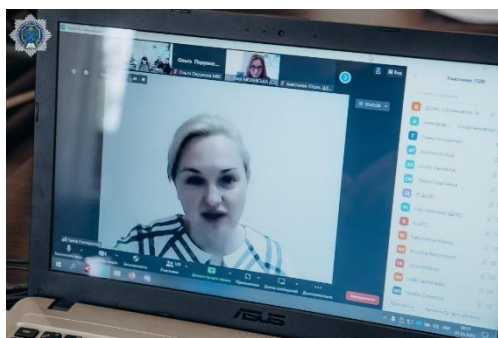
Привітав учасників круглого столу ректор Національної академії Служби безпеки України, доктор юридичних наук, доцент, полковник А. Черняк.

Всеукраїнський круглий стіл проходив за 2 панельними дискусіями: 1) впровадження гендерних підходів у процес підготовки фахівців правоохоронної та безпекової сфери в рамках реалізації резолюції РБ ООН 1325; 2) досвід впровадження гендерних підходів вищими навчальними закладами сектору безпеки і оборони, проблемні аспекти та шляхи їх подолання.

На науково-практичному заході було розглянуто широкий спектр питань, зокрема дотримання принципів гендерної рівності в діяльності органів Національної поліції, запобігання домашньому насильству тощо.

З доповідями на заході виступили: Урядова уповноважена з питань гендерної політики, членкиня Комісії з питань гендерної рівності Ради Європи, доктор юридичних наук, професор К. Левченко; заступник директора (з навчальної та наукової роботи) Інституту державної безпеки Національної академії Служби безпеки України, доктор юридичних наук, доцент А. Гончаренко; заступник директора Департаменту моніторингу дотримання прав людини – начальник відділу з питань дотримання гендерної рівності МВС України О. Перунова; правозахисниця, тренер, старший аналітик Інформаційно-консультативного жіночого центру О. Сулова; завідувач кафедри фінансово-економічної безпеки Національної академії Служби безпеки України, доктор економічних наук, професор, полковник М. Чеховська; професор кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор Б. Логвиненко; старший інспектор з особливих доручень відділу уповноважених з контролю за дотриманням прав людини в поліцейській діяльності

Управління дотримання прав людини Національної поліції, капітан поліції Н. Урман; аспірант Національної академії Служби безпеки України О. Дунебабіна; доктор філософських наук у галузі управління людськими ресурсами, координатор «Коаліції 1325 Донеччина» Л. Кісліцина; викладач кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, старший лейтенант поліції К. Пісоцька; юрист, правозахисниця, керівник Центру «ЮрФем: освіта» В. Карпа.

• 10 березня 2023 року – Регіональна науково-практична конференція «Правоохоронці України – сила в єдності» «Міжсекторальна взаємодія щодо запобігання та протидії домашньому насильству у період воєнного стану». Захід проведено за ініціативи Української асоціації правозахисниць правоохоронних органів.

Захід спрямований на підвищення кваліфікації представниць та представників сектору безпеки і оборони щодо розуміння принципів гендерної рівності у виконанні щоденних функцій, можливості обміну досвідом представниць та представників різних правоохоронних органів, інституцій, громадських організацій, фахівців у сфері гендерної рівності, безпеки та оборони, а також викликам, з якими правоохоронці стикаються під час щоденної роботи та несення служби, зокрема в умовах війни, а також шляхів щодо подолання таких викликів. До заходу долучилося близько 300 учасників – представники та представниці Національної поліції України, Департаменту патрульної поліції, Державної служби з надзвичайних ситуацій Дніпропетровської, Київської, Харківської, Львівської, Волинської, Запорізької, Кіровоградської, Луганської, Полтавської та Херсонської областей.

У межах заходу були проведені тренінги: «Міжсекторальне запобігання домашньому насильству як складова реалізації гендерної політики в територіальних громадах» та «Сучасні методи стабілізації психоемоційного стану в умовах перебування під стресогенними факторами війни».

За підсумками обговорення питань, які були висвітлені доповідачами, констатуємо:

1. В умовах повномасштабної агресії російської федерації проти України вчинення домашнього насильства залишається актуальною проблемою. Це пов'язано з тим, що досить проблематичним є захист прав постраждалих осіб уповноваженими суб'єктами на територіях, де ведуться активні бойові дії.

2. Окрім того, в умовах воєнного стану постраждалі від домашнього насильства не мають фізичної можливості звернутися за належним захистом своїх прав у зв'язку, з тим, що перебувають під окупацією або в нещодавно деокупованих громадах, в яких ще не поновили роботу відповідні структури, які мали б реагувати на випадки домашнього насильства чи надавати допомогу постраждалим від нього.

3. Залишаються проблемними питання надання необхідної допомоги постраждалим від гендерно зумовленого чи домашнього насильства (в т.ч. внутрішньо переміщеним особам), які не звертаються до правоохоронних органів, насамперед через стереотипне мислення, що в умовах воєнного стану, такі питання є не пріоритетними.

4. Проблема домашнього насильства надалі є актуальною для України та показує, що в умовах воєнного стану випадків насильства стало більше у порівнянні з попередніми роками, що ймовірно пов'язано з кризовими обставинами, з якими зіштовхнулася значна частина населення нашої держави.

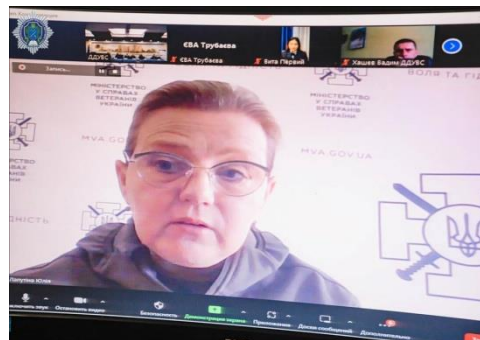
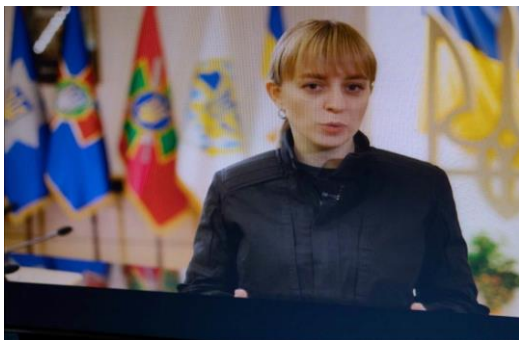
5. Надзвичайно важливим є об'єднання (консолідація) державних та недержавних інституцій, громадськості щодо захисту прав постраждалих від домашнього насильства. Тому вкрай важливо висвітлювати тему домашнього насильства, удосконалювати практику збору статистичних даних, змінювати підходи щодо розслідування та притягнення до відповідальності задля забезпечення постраждалим належного та ефективного захисту своїх прав.

6. Не менш важливо удосконалити практику ідентифікацій дітей-свідків як дітей, постраждалих від домашнього насильства.

7. Важливим залишаються питання підвищення рівня правосвідомості громадян, інформування населення про суб'єктів уповноважених реагувати на випадки вчинення домашнього насильства, залученням ЗМІ.

8. Актуальними залишаються проблеми розширення системи притулків, куди можуть звернутися постраждалі від домашнього насильства, у зв'язку з тим, що кількість постраждалих від домашнього насильства збільшилась, за рахунок внутрішньо переміщених осіб, які покидають регіони, де ведуться активні бойові дії.

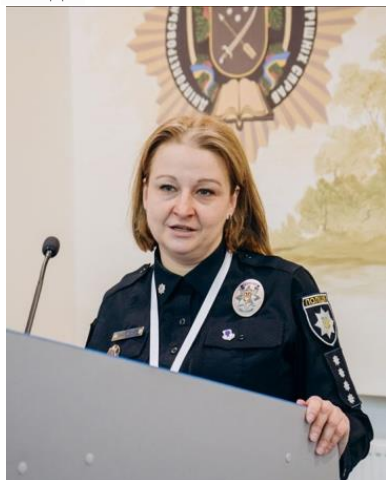

9. Під час війни вразливість жінок і дівчат до насильства за ознакою статі надзвичайно підвищується, важливим в цьому контексті є приведення національного законодавства у відповідність до положень Стамбульської конвенції.

10. Підтримка і створення спеціалізованих сервісів для жінок і дівчат, які страждають від гендерно зумовленого чи домашнього насильства. Це надважливо в умовах війни, враховуючи те, що багато об'єктів є пошкодженими або взагалі непридатними до застосування і велика кількість послуг, яких потребують постраждалі, є обмеженими або недоступними.

11. В Україні жінки є менш представленими в органах державної влади й

місцевого самоврядування на рівні, який дозволяє впливати на прийняття владних рішень. Внутрішнє переміщення є додатковим бар'єром для доступу жінок до участі в прийнятті рішень, політичному житті громади та країни в цілому. У локальних політиках для реагування на вказані вище проблеми можуть бути передбачені такі заходи:

– забезпечення належної участі внутрішньо переміщених жінок у підготовці, імплементації й оцінці локальних політик і програм;

– базування локальних політик і програм на принципі належної участі, яка допомагає: розуміння специфічних потреб та вразливих сторін різних гендерних та вікових груп; розуміння та мобілізація їхніх можливостей для подолання, реагування, відновлення;

– оптимальне адаптування допомоги до специфічних потреб та чутливих моментів різних гендерних та вікових груп;

– ідентифікування ризиків чи потенційних негативних наслідків ініціатив та розроблення механізмів їхнього подолання або пом'якшення;

– визначення інституційних механізмів з

протидії сексизму, сексуальним домаганням, психологічному та сексуальному насильству, дискримінації під час прийняття на службу, виконання службових обов'язків та участі у прийнятті рішень;

– забезпечення рівного доступу жінок і чоловіків до закладів освіти сектору безпеки і оборони всіх рівнів та включення гендерної складової до навчального процесу.

За підсумками обговорення питань, які були висвітлені доповідачами, діяльність органів публічної влади, міжнародної спільноти, наукового загалу в умовах правового режиму воєнного стану має бути й надалі здійснюватися в таких напрямках:

1) подальше вдосконалення наявного механізму захисту прав і інтересів постраждалих від домашнього насильства в Україні в умовах збройної агресії. Для цього необхідно як вивчення наявного за період воєнного стану вітчизняного досвіду з питань захисту прав і інтересів постраждалих від домашнього насильства в умовах такого правового режиму, так і звернення до напрацьованого зарубіжного досвіду з цих питань. Саме в цьому напрямі можуть здійснюватися й подальші наукові дослідження цієї проблеми;

2) допомога дітям та жінкам, які постраждали від домашнього насильства в період воєнного стану, яка має бути комплексною, включаючи не тільки правовий, психологічний, а й педагогічний супровід, який можуть забезпечити представники нової для України професії «педагог-психолог»;

3) підвищення рівня поінформованості громадян про уповноважених суб'єктів в сфері запобігання та протидії домашньому насильству;

4) вжиття комплексних заходів для підвищення обізнаності громадян України, які виїхали за кордон, щодо особливостей законодавства та суб'єктів у сфері протидії домашньому насильству у країнах їх перебування;

5) включення до програми реабілітації військовослужбовців, які перебували у зоні бойових дій, компонент запобігання домашньому насильству та насильству за ознакою статі;

6) розгляд питання щодо адаптації типової програми для кривдників до умов сьогодення, зокрема включити окремий навчальний модуль для осіб, які брали участь у бойових діях та військовому конфлікті, є учасниками війни, жінок і домашнього насильства під час ведення бойових дій та військового стану, а також ефективності заходів, які вживаються за цими випадками;

7) розробка методик проведення навчань, тренінгів з фахівцями державних органів та установ щодо здійснюють заходи у сфері захисту прав постраждалих від домашнього насильства під час воєнних дій;

8) продовження проведення заходів, що сприяють поширенню думки вчених, практиків з питань проблем постраждалих від гендерно зумовленого чи домашнього насильства;

9) взаємодія з місцевими (територіальними) громадами, що сприяють розвитку економіки регіону та поширенню реальних інфраструктурних проєктів, щодо створення спеціалізованих сервісів (притулків) для постраждалих від гендерно зумовленого чи домашнього насильства;

10) розробка спеціальних тренінгових програм для органів та підрозділів Національної поліції для напрацювання алгоритму взаємодії з іншими уповноваженими суб'єктами щодо запобігання та протидії домашньому насильству в умовах воєнного стану.

В умовах воєнного стану перед органами Національної поліції органами державної влади постало чимало викликів, які потребують нагального реагування та координації зусиль. Усвідомлюючи важливість сучасних і актуальних проблем діяльності Національної поліції, органів державної влади щодо захисту прав людини в Україні в умовах воєнного стану, пропонується внести такі зміни та доповнення до законодавства:

1) Кримінальний процесуальний кодекс України:

1.1) на виконання вимог Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами запровадити у діяльність практичних органів Національної поліції принцип «дитина-свідок=дитина-потерпілий» шляхом внесення до Кримінального процесуального кодексу України таких змін, а саме доповнити статтю 55 Кримінального процесуального кодексу України частиною 11 такого змісту «Потерпілим у кримінальному провадженні у справах про

домашнє насильство обов'язково визнається дитина, яка стала свідком (очевидцем) такого насильства»;

1.2) враховуючи норму пункту 7 частини 1 статті 284 КПК України (кримінальне провадження закривається у разі, якщо потерпілий, а у випадках, передбачених цим Кодексом, його представник відмовився від обвинувачення у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення, крім кримінального провадження щодо кримінального правопорушення, пов'язаного з домашнім насильством) виключити справи за статтю 1261 (домашнє насильство) з переліку кримінальних проваджень у формі приватного обвинувачення. Зокрема, внести зміни до статті 477 Кримінального процесуального кодексу України такого змісту «виключити в пункті 1 частини 1 статті 477 Кримінального процесуального кодексу України слова: «статтю 126-1 (домашнє насильство)»»;

2) Кодекс України про адміністративні правопорушення:

2.1) на виконання вимог Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами запровадити у діяльність практичних органів Національної поліції принцип «дитина-свідок=дитина-

потерпілий» шляхом внесення до Кодексу України про адміністративні правопорушення таких змін, а саме доповнити статтю 269 Кодексу України про адміністративні правопорушення частиною 4 такого змісту «Потерпілим у провадженні у справах про адміністративні правопорушення про домашнє насильство обов'язково визнається дитина, яка стала свідком (очевидцем) такого насильства»;

2.2) Доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення статтею 279-9 «Особливості розгляду справи про адміністративне правопорушення, пов'язаного з домашнім насильством», в якій зокрема передбачити виключення обов'язкової наявності заяви потерпілої особи для порушення справи. Надати можливість третім особам подавати заяви про факти вчинення домашнього насильства та визнання таких заяв підставами для порушення справи про адміністративне правопорушення. Зобов'язати органи Національної поліції та органи соціального захисту реагувати на факти домашнього насильства особливо, якщо в такій сім'ї проживають діти;

3) наказ МВС України від 28 липня 2017 року № 650 «Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад» щодо вдосконалення притягнення до відповідальності та попередження настання можливих тяжких наслідків у випадках домашнього насильства:

3.1) доповнити п.п.13 п. 2 II. «Завдання, обов'язки та основні напрями діяльності ДОП та ПОГ «таким змістом: «а також вилучати зброю та боєприпаси на підставі винесення кривднику термінового заборонного припису, обмежувального припису, протоколу про адміністративне правопорушення, передбаченого статтею 173-2 КУпАП, постанови у справі про адміністративне правопорушення, передбаченого статтею 173-2 КУпАП внесення відповідних відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань». Це дозволить одразу вилучати зброю у кривдника, не чекаючи постанови або вироку суду.

Також, на виконання вимог Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» пропозиція розробити та прийняти наказ Міністерства соціальної політики «Про затвердження Положення про створення та функціонування Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі, здійснення повноважень держателя цього реєстру» та наказ Міністерства соціальної політики «Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр кривдників».

За підсумками обговорення питань, які були висвітлені доповідачами, пропонується:

1) схвалити основні положення доповідей учасників науково-практичного онлайн-заходу, відзначити їх актуальність, ґрунтовність, наукове та практичне значення, а також належну якість та глибину досліджень;

2) ініціювати створення віртуального ресурсу з інформацією про практичних сімейних психологів, які готові співпрацювати з поліцейськими, а саме надавати кваліфіковану психологічну допомогу постраждалим від домашнього насильства. Такий ресурс стане в нагоді поліцейським, коли вони, приїхавши на виклик спілкуючись з постраждалими від домашнього насильства, зрозуміють, що особі потрібна робота з сімейним психологом, то вони зможуть надати контакти (дані з віртуального ресурсу) сімейних психологів, які готові працювати з такими особами;

3) ініціювати можливість започаткування безоплатних курсів самозахисту для жінок-постраждалих від домашнього насильства в умовах воєнного стану із залученням викладачів кафедри спеціальної фізичної підготовки, а також здобувачів вищої освіти, які професійно займаються спортом на базі Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ;

4) звернутися до МВС України:

– Рекомендувати на новий 2023/2024 навчальний рік змінити навчальні плани підготовки здобувачів системи МВС України щодо обов'язкового включення тематики із запобігання та протидії домашнього насильства в умовах воєнного стану та обов'язкового розгляду в межах дисциплін адміністративно-правового та кримінально-правового блоку особливостей реагування на правопорушення; алгоритму дій працівників поліції щодо захисту прав постраждалих від домашнього насильства в умовах воєнного стану;

– пропонувати внести зміни до системи підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції з урахуванням необхідності здобуття актуальних вмінь та навичок протидії домашньому насильству у воєнний та післявоєнний період;

– пропонувати внести зміни до Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020-2024 роки, затвердженої наказом МВС України від 11.06.2020 № 454 з урахуванням дослідження проблем запобігання та протидії домашнього насильства в умовах воєнного стану;

– пропонувати впровадити в підготовку поліцейських, виконання обов'язків яких, безпосередньо пов'язане з жертвами домашнього насилля проходження трьохденного тренінгу за темою: «Методи стабілізації психоемоційного стану осіб, які зазнали різні форми домашнього насилля. Правила надання першої психологічної допомоги. Відпрацювання методів самопомоги та стабілізації свого психоемоційного стану»;

5) звернутися до МОН України:

– на новий 2023/2024 навчальний рік і надалі обов'язково включати до освітніх програм підготовки юристів та правоохоронців питання щодо захисту прав постраждалих від домашнього насильства в умовах воєнного стану.

17 березня 2023 року з нагоди відзначення 57-ї річниці з дня заснування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ було проведено щорічний масштабний науково-практичний захід – VII Міжнародну науково-практичну конференцію «Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти».

Захід об'єднав науковців з 13 країн світу – Польща, Литва, США, Німеччина, Португалія, Іспанія, Нідерланди, Грузія, Ірландія, Індія, Бельгія, Казахстан, Молдова. Загалом до участі у заході долучилося близько 300 учасників. Активну участь у заході взяли науковці 46 вітчизняних та зарубіжних освітніх закладів.

Учасники конференції обговорили питання щодо особливостей функціонування держави в умовах воєнного стану, розслідування кримінальних правопорушень, проблеми реалізації Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни та національні правові рамки, захист окремих прав та інтересів цивільного населення під час війни в Україні; захист від примусової депортації українців на територію держави-агресора та викрадення цивільних, питання економічної безпеки суб'єктів господарювання у конкурентному бізнес-середовищі в умовах воєнного стану та інші.

За підсумками обговорення питань, які були висвітлені доповідачами, констатовано:

1. Війна, як соціальний конфлікт, відноситься до найбільш небезпечних явищ. Саме тому прогнозування ситуації в державі, а в подальшому формування та забезпечення національної та територіальної цілісності з урахуванням викликів,

пов'язаних з військовою агресією, є невід'ємним елементом національної стійкості в сучасний період розвитку української державності.

2. Наразі багато викликів постало перед державою і нацією, перед українською наукою та представниками наукового загалу. Зокрема, належить переосмислити значення сучасного громадянського суспільства, тенденцій та пріоритетів реформування приватного права України в рамках євроінтеграції, реалізацію системи захисту й охорони прав суб'єктів приватного права в умовах воєнного стану.

3. Запровадження правового режиму воєнного стану внесло чимало корективів у розвиток та функціонування правової системи. Окремі норми і положення кодифікованих законів різних галузей права оновилися або були повністю трансформовані під впливом нових викликів. Кримінальне процесуальне законодавство також зазнало змін з огляду на те, що воно регламентує порядок здійснення кримінального судочинства, який передбачає найбільш суворі обмеження прав і свобод людини та громадянина.

4. З огляду світового досвіду протидії проявам організованої злочинності, а також необхідності координації зусиль правоохоронних органів як на національному, так і міжнародному рівнях, вбачається доцільним запровадження в освітній процес щодо підготовки фахівців для правоохоронних органів аналітичних розробок та рекомендацій світового співтовариства. Ознайомлення із

світовим досвідом аналітичної роботи та прогнозування діяльності, в сфері правоохоронної діяльності не тільки поглибить знання фахівців, а й дасть змогу більш якісно узгоджувати діяльність правоохоронних органів під час міжнародного співробітництва.

5. Організована злочинність відрізняється високим рівнем пристосованості до оточуючого середовища, конспіративністю та мімікрією. Все це дає можливість суб'єктам організованої злочинності мати вплив на соціальні та державні процеси, тобто фактично ставати альтернативним контуром влади. Вказані умови вимагають від правоохоронних органів удосконалення всіх напрямків та видів своєї діяльності.

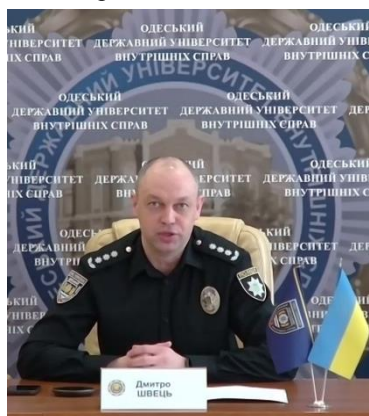
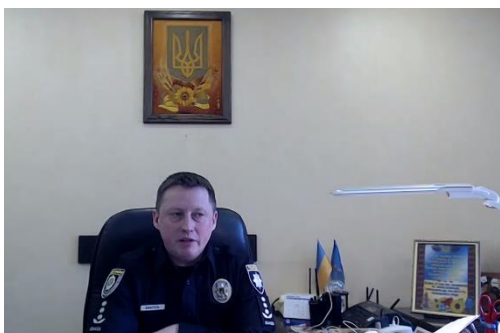
6. Корупція підриває підзвітні та ефективні інститути, перешкоджає доступу до

основних державних послуг і стримує економічне зростання. Саме організаційний компонент антикорупційної інфраструктури передбачає обрання Україною такого місця для своєї моделі побудови органів з протидії корупції та реорганізації вже існуючих, яке дозволить відразу отримати очікуваний ефект та на його основі успішно утверджувати добросесність серед учасників публічно-правових відносин, невпинно й послідовно просуваючись до першого місця нетерпимості до корупції, абсолютного заперечення її як такої.

державної політики запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, базується на засадах введення спеціальних превентивних заходів, що ускладнюють легалізацію (відмивання) злочинних доходів; забезпечення органів державної влади необхідною інформацією, пов'язаною з легалізацією (відмиванням) злочинних доходів; установлення відповідальності (адміністративної та кримінальної) за легалізацію (відмивання) злочинних доходів; визначення участі в міжнародному співробітництві.

9. Захист прав інтелектуальної власності залишається важливою сферою для гармонізації з нормами ЄС, і проведення заходів щодо захисту оригінальності товарів є однією з серйозних протидій розвитку та фінансуванню організованої злочинності. Не прийняття рішення щодо незастосування митними органами заходів зі сприяння захисту прав інтелектуальної власності, передбачених розділом XIV Митного кодексу України, до широкої категорії товарів, воєнні злочинці та інші шахраї отримують незаконні переваги над чесними підприємцями, бюджет країни не отримає необхідних податків, а система сприяння захисту прав інтелектуальної власності на кордоні зазнає незворотних втрат та буде відкинута на десяток років назад.

охорону прав інтелектуальної власності саме в Україні, а реформація системи інтелектуальної власності сприяла вітчизняним творцям, бізнесу, компаніям ефективно впроваджувати свої напрацювання, давати змогу нарощувати капітали й заробляти шляхом використання нематеріальних активів.

7. Враховуючи деструктивний і руйнівний потенціал капіталів злочинного походження, та зважаючи на небезпеку їхнього проникнення у національні та міжнародні суспільно-економічні відносини, уряди та міжнародні організації почали насамперед розробляти організаційні та правові заходи щодо протидії відмиванню доходів, які мають злочинне походження.

8. Сучасний правовий механізм

10. Для нашої держави вдосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності може бути кроком на шляху реструктуризації економіки та її переорієнтації на інноваційний розвиток, а забезпечення належної охорони інтелектуального ресурсу у воєнний та післявоєнний час буде свідченням підтримки державою вітчизняних творців, інноваційного бізнесу та однією з умов залучення в Україну іноземних інвестицій. Також реформа у сфері інтелектуальної власності це не тільки крок з реалізації державних програм, а й зобов'язання України на шляху до членства в Європейській Союз. Тому держава має створити таке середовище, щоб розробник та бізнес були зацікавлені забезпечувати

11. Щодо інституційної спроможності правоохоронних органів протидіяти злочинним спільнотам необхідно відзначити, що спеціальним підрозділом боротьби з організованою злочинністю, який безпосередньо відповідає за даний напрямок роботи, є Департамент стратегічних розслідувань, однією з функцій якого є боротьба з організованою злочинністю та її проявами у всіх соціальних та економічних сферах; Департамент кримінального аналізу, який впроваджує новітні аналітичні технології оперативного пошуку, та є одним із утримувачів баз даних щодо злочинів чи злочинців, які вчинили злочини, в тому числі і в складі організованих груп.

економічної безпеки України», інші закони, міжнародно-правові угоди, учасником яких є Україна.

13. Україна, починаючи з 24 лютого 2022 року, піддалася збройній російській агресії й військовому втручання, що зумовило для нашої країни великі людські, інфраструктурні, матеріально-технічні втрати. Тому вже зараз варто започаткувати правові основи для реформації системи інтелектуальної власності, що надасть можливість у післявоєнний час розвивати економіку, відновлювати промислову та цивільну інфраструктуру та повертати наших співвітчизників додому для спільної відбудови України. Безперечно, розбудова промислової та цивільної інфраструктури має відповідати певним технічним нормам та інноваційним технологіям щодо безпеки. Ті галузі виробництва, які й до війни базувались на застарілих виробничих технологіях та мали потребу в модернізації, мають бути відновлені, враховуючи сучасні новітні технічні та технологічні досягнення. Також для економічного й інноваційного прогресу післявоєнної України є важливим належне правове регулювання цієї галузі. Особливо це актуально щодо охорони та комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності й формування механізмів щодо реалізації творчих та інноваційних проєктів для відбудови України.

14. Нині в Україні проблемним є вдосконалення механізму охорони та комерціалізації об'єктів права промислової власності, вироблення чіткої державної політики у сфері розвитку ринку та створення надійної правової системи. Розв'язання проблемних питань вбачається у:

- встановленні відповідності положень чинного національного законодавства міжнародним угодам та законодавству країн-членів ЄС;
- вдосконаленні нормативно-правової бази та створенні дієвих механізмів охорони та комерціалізації об'єктів права промислової власності, включаючи фінансове та організаційне забезпечення наукових і дослідницьких розробок;
- відповідній стратегії державної інноваційної економіко-правової політики

для підвищення конкурентної спроможності вітчизняних товарів, робіт, послуг;

- ефективній охороні інтересів творців об'єктів права та законних правоволодільців;
- завершені судової реформи у сфері інтелектуальної власності та створені в Україні Вищого суду з питань інтелектуальної власності;
- конкретних пропозиціях і рекомендаціях щодо вдосконалення законодавства України у сфері промислової власності.

15. Державна політика має здійснюватись з урахуванням пріоритетів у розвитку науки, підтримки найбільш важливих галузей виробництва, в яких використання новітніх досягнень техніки й технологій може забезпечити одержання найбільшого ефекту та найбільшої віддачі. Все це є необхідним для розвитку національної економіки, підвищення рівня добробуту громадян,

забезпечення національної безпеки нашої держави, що значно поліпшить передумови для європейської інтеграції в майбутньому.

16. Однією з необхідних умов активізації інноваційних процесів в Україні є проведення комплексу заходів у сфері трансферу технологій. Але негативні наслідки кризових явищ, які відбуваються в економіці України, та суттєве зменшення податкових пільг для трансферу технологій призвели до того, що в нашій державі помітно ускладнилось проведення наукових досліджень і розробок та впровадження нових технологій у виробництво.

17. Аналізуючи досвід провідних іноземних країн, можна зробити висновок, що успішна комерціалізація результатів науково-технічної діяльності можлива лише при прямій взаємодії промисловості та наукових інституцій за активної фінансової та законодавчої участі держави.

18. В нашій державі закладено нормативну базу щодо міжнародного співробітництва у сфері трансферу інноваційних технологій. Проте, на відміну від практики провідних іноземних країн, в Україні трансфер технологій поки що не отримав необхідного розвитку. Для активного впровадження результатів науково-технічної та наукової діяльності в національну економіку має бути, по-перше, сформована інноваційна політика, що має включати методи й форми державного стимулювання науково-технічної активності, активізації взаємодії науки та промисловості з метою широкого втілення розроблень в кінцевий виробничий результат – нові

конкурентоспроможні технологічні процеси, види продукції, організаційні рішення тощо. Така політика повинна передбачати вдосконалення економічної, інформаційної, правової, соціальної, організаційної бази та інших складових інноваційної діяльності. По-друге, державна політика у сфері трансферу технологій має бути достатньою мірою націлена на розвиток саме середнього та малого бізнесу.

19. Аналізуючи досвід нашої держави та провідних іноземних країн у сфері трансферу технологій та/або її складових у виробництво, слід зазначити, що лише податкова підтримка розробникам інновацій та споживачам, які проводять впровадження технологій та/або її складових та активна участь держави у створенні

відповідних центрів з трансферу інноваційних технологій як на законодавчому рівні, так і за допомогою довгострокового фінансування, може розв'язати проблемні питання активізації інноваційних процесів.

20. Україна має сприяти створенню спеціальних центрів з трансферу інноваційних технологій в усіх наукових інституціях, що створюють та/або використовують технології та/або їх складові і яким належать або передаються майнові права на використання результатів науково-технічної діяльності, що є складовими технологій. Ці центри повинні займатися комерціалізацією технології та/або її складових

та ефективним управлінням інтелектуальною власністю. Зокрема, пропонується застосувати досвід США, Німеччини, Франції, Японії у сфері трансферу інноваційних технологій, де діяльність зазначених центрів фінансується з надання державних субсидій та від доходів виконання контрактних досліджень.

21. Наразі для України потрібно сконцентрувати увагу саме на впровадженні воєнних інновацій для захисту нашої країни від російської збройної агресії. Поява та вдосконалення інноваційних технологій у цій сфері здатні істотно вплинути на характер розвитку озброєння, спеціальної та військової техніки й, відповідно, на характер війни.

22. З метою вдосконалення національної системи охорони прав на промисловий зразок порівняно із законодавством ЄС та створення ефективного механізму охорони у цій сфері зроблено висновок про необхідність вирішення кількох питань теоретичного та прикладного характеру.

23. Положення профільного законодавства України про строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на промисловий зразок повністю відповідає положенням Директиви 98/71/ЄС та Угоді про асоціацію. Зокрема, передбачається, що строк дії правової охорони на зареєстрований промисловий зразок можна отримати щонайменше на 5 років. І це доцільно для охорони тих промислових зразків, що характеризуються короткостроковою популярністю чи успіхом. Загальний строк охорони зареєстрованих промислових зразків збільшиться шляхом запровадження можливості неодноразового продовження чинності свідоцтва (до 25 років).

24. На відміну від профільного національного законодавства, у ЄС інакше визначено коло об'єктів, зовнішні ознаки яких можуть отримати охорону як промисловий зразок. Тому розширення правової охорони як промисловий зразок, зокрема, об'єктів нестійкої форми, які в робочому режимі можуть бути охарактеризовані зовнішніми ознаками формоутворювальних виробів – це ще один крок до гармонізації законодавства України із законодавством ЄС.

25. Прагнення України до євроінтеграції зумовлює врахування позитивного досвіду відповідного законодавства країн-членів ЄС та дотримання європейських норм щодо такої охорони. Проте тут важливе не просте копіювання тих чи інших підходів до охорони прав на об'єкти промислової власності, які проведені у законодавстві ЄС, а системний науковий підхід до внутрішньої узгодженості та врахування усіх елементів

позитивного національного права. Від цього залежить міцність науково-технічного, економіко-правового розвитку України, а отже, і формування ефективної інноваційної моделі національної економіки.

За підсумками обговорення питань, які були висвітлені доповідачами, усвідомлюючи важливість сучасних і актуальних проблем діяльності органів державної влади у сфері міжнародної та національної безпеки України, особливо в умовах воєнного стану запропоновано внести наступні зміни та доповнення до законодавства:

1) розробка та реалізація Стратегічного антикризового плану подолання загроз національній безпеці України;

2) оновлення Указу Президента України № 56/2022 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про Стратегію забезпечення державної безпеки» з урахуванням загроз, пов'язаних зі збройним конфліктом та його наслідками;

3) розробка та впровадження Стратегії післявоєнного відновлення держави;

4) розробка та відпрацювання в територіальних громадах

скоординованого плану дій силових структур та медичних закладів щодо подолання наслідків завданої ракетними обстрілами шкоди;

5) розробка та прийняття Указу Президента України «Про Стратегію державної інформаційної політики на 2023-2028 роки»;

6) розробка, затвердження та реалізації державної цільової програми сортування сміття;

7) доповнення *Кодексу України про адміністративні правопорушення* статтю 152-2 такого змісту: «Стаття 152-2. *Порушення правил сортування сміття.* Порушення правил сортування сміття, – тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від десяти до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб або фізичних осіб – підприємців – від тридцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення за порушення, передбачені частиною першою цієї статті, –

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від тридцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб або фізичних осіб – підприємців – від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Необладнання місць для утилізації сміття відповідно до вимог, встановлених законодавством, –

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб – суб'єктів господарювання, які утримують місця

для утилізації сміття, від сорока до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Ті самі дії, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення за порушення, передбачені частиною третьою цієї статті, –

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб – суб'єктів господарювання, які утримують місця для утилізації сміття, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

8) розробка та затвердження Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Концепції переходу на електричні автомобілі до 2055 року»;

9) розробка та затвердження Постанови Кабінету Міністрів України «Про реалізацію експериментального проекту щодо застосування мобільних додатків для інформування населення про тектонічні загрози»;

10) розробка та затвердження Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Концепції повернення українців, які виїхали за кордон у зв'язку із збройним конфліктом»;

11) доповнення *Кодексу законів про працю України* статтею 21² в якій визначити, що мінімальний строк повідомлення працівника про початок виконання роботи – строк у якому роботодавець попередньо визначивши найменший із можливих, передбачив достатній час

для своєчасного початку виконання працівником своїх обов'язків. Цей строк вважається достатнім, якщо роботодавець попередньо узгодивши з працівником встановив його обґрунтовано, спираючись на власні інтереси та інтереси працівника, життєвий досвід, звичай ділового обороту, розумно та адекватно оцінюючи ситуацію з урахуванням всіх обставин;

12) доповнення *Кодексу законів про працю України* статтею 51¹ під назвою «Мінімальна тривалість робочого часу» де зазначити, що мінімальна тривалість робочого часу встановлюється для працівників які працюють на підставі трудового договору з нефіксованим робочим часом і становить 32 години.

За підсумками обговорення питань, які були висвітлені доповідачами, в умовах правового режиму воєнного стану діяльність органів публічної влади, міжнародної спільноти, наукового загалу має бути й надалі здійснюватися в таких напрямках:

– визначення оптимальної системи державних органів, що забезпечують безпекове середовище, здійснюють координацію та взаємодію між ними та іншими суб'єктами щодо своєчасного виявлення, запобігання загроз;

– зосередження уваги на виявленні, ліквідації кримінальних мереж,

відстеженні грошових потоків і поверненні активів, одержаних від корупційних та інших правопорушень;

- запобігання злочинності, припинення злочинів та ефективного досудового розслідування, пов'язаних із військовою агресією;

- розроблення та впровадження методики проведення кримінального аналізу та аналізу ризиків організованої злочинності, що відповідає стандартам ЄС;

- розроблення та впровадження системи проведення моніторингу, оцінки ефективності діяльності та контролю за реалізацією державної політики у сфері боротьби з організованою злочинністю;

- розроблення та впровадження єдиної захищеної інформаційної системи суб'єктів боротьби з організованою злочинністю;

- забезпечення прямого безпосереднього доступу суб'єктів боротьби з організованою злочинністю до державних інформаційних ресурсів;

- підготовка рекомендацій за результатами проведення моніторингу та узагальнення судової практики щодо розгляду кримінальних проваджень за ознаками організованої злочинної діяльності;

- проведення інженерно-технічних, дослідно-конструкторських робіт та створення апаратних і програмних комплексів з метою виконання завдань щодо боротьби з організованою злочинністю;

- розроблення та запровадження процедури підбору кадрів, що ґрунтується на рівних можливостях, прозорості, об'єктивній оцінці та особливих вимогах до досвіду і кваліфікації;

- розроблення заходів із підвищення рівня спеціалізації, фахової підготовки та перепідготовки кадрів, діяльність яких безпосередньо пов'язана із протидією організованій злочинності;

- розроблення заходів із підвищення рівня соціального захисту кадрів, забезпечення їх професійного зростання та просування по службі

- забезпечення пожежної безпеки на об'єктах критичної інфраструктури, удосконалення механізмів ліквідації наслідків пожеж, що сталися в результаті вибухів снарядів агресора;

- охорони державного кордону в межах країни агресора та країн, які є пособниками збройного вторгнення на територію України;

- забезпечення ефективного міграційного режиму перетину державного кордону тимчасовими переселенцями з України та доступу на територію України громадян інших країн, які захищають інтереси України в тому числі беруть участь у відбитті збройної агресії;

- удосконалення процедур оформлення документів внутрішнім переселенцям;

- взаємодії сил МВС з військовими державними адміністраціями, підрозділами ЗСУ та Державної митної служби України.

- запровадження в МВС системи виявлення та оцінки загроз і вразливостей безпекового середовища, оцінювання ризиків та його стану під час військової агресії;

- розроблення і впровадження єдиної методики оцінювання загроз і вразливостей безпекового середовища;

- визначення уповноважених суб'єктів МВС із здійснення координації дій у сфері оцінювання загроз і вразливостей безпекового середовища;

- формування і ведення реєстру загроз і вразливостей безпекового середовища держави з урахуванням викликів, пов'язаних із військовою агресією (за необхідності);

- визначення заходів мінімізації безпекових ризиків кожної складової внутрішнього безпекового середовища держави, які відносяться до сфери діяльності МВС України.

- створення дієвої та ефективної системи протидії загрозам безпековому середовищу держави з урахуванням викликів, пов'язаних із військовою агресією;

- запровадження стандартів та дієвих механізмів моніторингу загроз безпековому середовищу, забезпечення взаємодії та координації суб'єктів протидії таким загрозам в системі МВС;

- підвищення ефективності діяльності суб'єктів МВС щодо протидії таким загрозам, покращення міжнародного співробітництва в цьому напрямі.

28 березня 2023 року – Всеукраїнський круглий стіл «**Дотримання прав людини у правоохоронній діяльності: стан та перспективи**», проведений за ініціативи навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності.

Метою проведення круглого столу стало надання можливості обміну досвідом та відкритого спілкування для представниць та представників різних правоохоронних органів, громадських організацій та фахівців у сфері дотримання прав людини у правоохоронній діяльності.

Круглий стіл об'єднав понад 100 учасників та учасниць науковців та практиків з різних регіонів України: Київська, Запорізька, Харківська, Дніпропетровська, Чернігівська, Одеська, Полтавська, Донецька, Кіровоградська, Рівненська області. Зокрема участь у конференції також взяли представники Верховної Ради України (м. Київ); Міністерства внутрішніх справ України (м. Київ); Управління дотримання прав людини Національної поліції України (м. Київ); Національної академії внутрішніх справ (м. Київ); Харківського національного університету внутрішніх справ (м. Харків); Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (м. Дніпро); Одеського державного університету внутрішніх справ (м. Одеса); Донецького державного університету внутрішніх справ (м. Кропивницький); Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука (м. Рівне); Маріупольського державний університет (м. Маріуполь); Полтавського державного медичного університету (м. Полтава); Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області (м. Дніпро); Головного управління Національної поліції в Запорізькій області (м. Запоріжжя); Головного управління Національної поліції в Рівненській області (м. Рівне); Головного управління Національної поліції в Чернігівській області (м. Чернігів); Дніпровської спеціалізованої прокуратури у сфері оборони (м. Дніпро); Дніпровського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги (м. Дніпро); Громадського формування «Капеланський патруль» в Дніпропетровській області (м. Дніпро); Громадської організація «Пані Патронеса» (м. Дніпро).

У межах заходу учасники та учасниці обговорили проблемні питання за такими напрямками:

- права людини у провадженні у справах про адміністративні правопорушення;
- дотримання прав людини під час застосування поліцейських заходів;
- реалізація права на свободу та особисту недоторканність людини в діяльності правоохоронних органів;
- дотримання органами та підрозділами Національної поліції права людини на захист;

- забезпечення поліцейськими права людини на охорону здоров'я та медичну допомогу;
- умови тримання затриманих осіб в кімнатах для затриманих та доставлених чергової частини територіальних органів Національної поліції;
- врахування в діяльності правоохоронних органів України гендерних особливостей фізичної особи;
- дотримання прав дитини у правоохоронній діяльності;
- імплементація зарубіжного досвіду дотримання прав людини у діяльності правоохоронних органів.

В умовах сьогодення з введенням режиму воєнного стану перед органами Національної поліції, органами державної влади постало чимало викликів, які потребують нагального вирішення та координації зусиль. Усвідомлюючи важливість сучасних і актуальних проблем діяльності Національної поліції, органів державної влади щодо захисту прав людини в Україні в умовах воєнного стану, запропоновано внести наступні зміни та доповнення до законодавства:

1) з метою запровадження вимог Стамбульської Конвенції Ради у вітчизняне законодавство у сфері запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству, а також запровадження у діяльність органів та підрозділів Національної поліції принципу автоматичного визнання дитини – свідка домашнього насильства потерпілим у кримінальному провадженні або провадженні у справах про адміністративні правопорушення залежно від тяжкості

вчиненого діяння пропонується:

- доповнити статтю 55 Кримінального процесуального кодексу України частиною 1¹ такого змісту: «Потерпілим у кримінальному провадженні у справах про домашнє насильство обов'язково визнається дитина, яка стала свідком (очевидцем) такого насильства»;
- доповнити статтю 269 Кодексу України про адміністративні правопорушення частиною 4 такого змісту: «Потерпілим у провадженні в справах про адміністративні правопорушення про домашнє насильство обов'язково визнається дитина, яка стала свідком (очевидцем) такого насильства»;

2) з метою врегулювання чинним законодавством порядку та умов адміністративного затримання осіб, які мають медичні протипоказання щодо застосування такого заходу примусу, пропонується:

- доповнити статтю 261 Кодексу України про адміністративні правопорушення частиною 4 такого змісту: «Адміністративне затримання не може бути застосоване до вагітних жінок, до осіб, які не досягли чотирнадцяти років, до осіб з інвалідністю першої і другої груп;

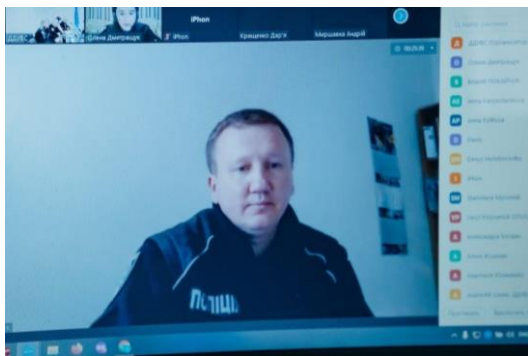
3) порядок приводу осіб, які вже перебувають під вартою, для відбування адміністративного стягнення у вигляді адміністративного арешту Законом не визначено, а строк адміністративного арешту не може бути зараховано до строку відбування покарання особою. З метою вироблення нормативно-встановленого механізму виконання рішення суду щодо адміністративного арешту особи, яка перебуває під вартою за інші правопорушення, пропонується:

- доповнити статтю 327 Кодексу України про адміністративні правопорушення частиною 2-1 такого змісту:

«На підставі вмотивованого листа керівника органу Національної поліції, скерованого керівникові установи, в якій відбуває покарання або утримується особа,

строк адміністративного арешту зараховується до строку перебування особи під вартою, якщо під час винесення рішення про призначення адміністративного стягнення особа відбувала покарання за вчинення кримінального правопорушення або утримувалася в рамках кримінального провадження»;

4) з метою створення дієвого механізму встановлення особи та притягнення до адміністративної відповідальності осіб, які не відмовляються надавати свої анкетні дані під час документування факту адміністративного правопорушення, проте умисно та демонстративно називають вигадані дані, наприклад, загальновідомих людей (кіноакторів, спортсменів, політичних діячів тощо), пропонується:

– доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення статтею 185-1-1 такого змісту:

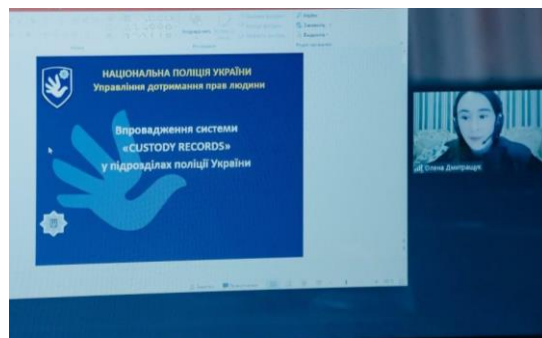
«Стаття 185-1-1. Завідомо неправдиве повідомлення відомостей під час провадження в справах про адміністративні правопорушення».

Завідомо неправдиве повідомлення уповноваженій посадовій особі відомостей під час провадження в справах про адміністративні правопорушення –

тягне за собою накладення штрафу від восьми до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб»;

5) з метою захисту громадян України від правопорушень та злочинів, пов'язаних із незаконним обігом вогнепальної зброї, кількість якої стрімко зростає, враховуючи дію воєнного стану, починаючи з 24 лютого 2022 року, пропонується:

– розробити та прийняти Постанову Кабінету Міністрів України «Про впорядкування обігу цивільної вогнепальної зброї у мирний та воєнний час».

3 лютого 2023 року – обласний етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України.

У секції «Правознавство» свої дослідження представили юні дослідники з усієї Дніпропетровської області. Призерів конкурсу визначав викладацький склад університету: голова журі – проректор ДДУВС, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України Л. Наливайко, а також члени журі – доценти кафедри загальноправових дисциплін О. Чепік-Трегубенко та Є. Мінакова.

Вітала учасників із успішним захистом науково-дослідницьких робіт директор КПНЗ «Мала академія наук учнівської молоді» ДОР Н. Тягло. Переможці II етапу представлятимуть Дніпропетровщину на всеукраїнському етапі конкурсу. За свої наукові досягнення фіналісти II етапу отримають обласну іменну стипендію Дніпропетровської обласної ради.

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ традиційно забезпечує підготовку та проведення захисту науково-дослідницьких робіт із правознавства для учнів наукового відділення «Історії, філософії та суспільствознавства» КПНЗ «Мала академія наук учнівської молоді» ДОР. Робота в Малій академії тривала системно протягом усього 2022 року.

Так, у червні розпочалася підготовка педагогічних працівників загальноосвітніх шкіл регіону до нового навчального року. Лекторами методичного семінару «Науково-дослідницька діяльність учнів-членів ДВ МАН України філософсько-суспільного профілю: сучасний стан та перспективи» виступили Л. Наливайко та Є. Мінакова.

Доцент кафедри загальноправових дисциплін О. Орлова протягом року керувала науковим гуртком у секції «Правознавство». Тут школярів готували до участі у конкурсі-захисті, проводили навчальні заняття з правознавства та профорієнтаційну роботу. А для наукових керівників організовано методичний семінар з питань керівництва науковими дослідженнями та підготовкою науково-дослідницьких робіт МАН.

Ректор ДДУВС А. Фоменко та проректор Л. Наливайко завжди відкриті до ініціатив Малої академії наук Дніпропетровської області, що спрямовані на підтримку обдарованої молоді. ДДУВС є одним із провідних вишів регіону, який приймає захист науково-дослідницьких проектів. Результатом плідної співпраці з колективом КПНЗ «МАНУМ» ДОР стали численні перемоги школярів Дніпропетровської області на всеукраїнських та міжнародних правничих конкурсах.